

Impromptu

aud 97.807

EAN: 4022143978073

[Stretto – Magazine voor kunst, geschiedenis en muziek](#) (13.01.2023)

Quelle: <https://www.stretto.be/2023/01/13/ontdek...>

Ontdek Jean Cras (1879-1932) en Virgilio Mortari (1902-1993) op de cd, “Sarah O’ Brien, Impromptu”, op het label audite. Magisch!

Met deze bijzonder mooie cd verscheen een uniek compendium met de complete impromptus voor harp. De harpiste, Sarah O’ Brien bracht bekende werken en verrassende rariteiten samen, verrijkt met 20ste-eeuwse composities, gekruid met Franse en Italiaanse pareltjes uit de 18de eeuw. Op het programma staan zowel originele impromptus voor harp als 3 arrangementen (van werk van Couperin, Rameau en Domenico Scarlatti), alle bij uitstek, uiterst geschikt voor harp. Niet te missen!

De term ‘impromptu’ verscheen voor het eerst op in 1817, in de Allgemeine musikalische Zeitung, als term door een redacteur gebruikt voor de omschrijving van een pianowerk van Jan Václav Hugo Voříšek. Het duurde niet lang voor de eerste generatie romantische componisten het idee overnam. Jan Václav Hugo Voříšek behoorde samen met Dušek, Václav Jan Křitel Tomášek, Antonín Rejcha en Koželuh, tot de belangrijkste, Boheemse componisten van het einde van de klassieke periode. Zijn invloed op de pianomuziek van latere componisten was aanzienlijk. In niet-vocale muziek werd de titel ‘ballade’ gebruikt voor pianowerken op basis van literaire modellen, bv. in de vier balladen van Chopin, gecomponeerd tussen 1831 en 1843, gebaseerd op o.a. gedichten van Adam Mickiewicz, of Brahms’, op. 10 uit 1856, naar Herder. Later werden door Liszt, Brahms of Grieg, naar de voorbeelden van deze van Václav Jan Křitel (Johann Wenzel) Tomášek en Jan Václav Voříšek, balladen gecomponeerd als los van een bepaalde tekst staande, zelfstandige, romantisch-lyrische karakterstukken. Daarnaast zou Schubert zijn 6 Moments musicaux, D. 780 (op. 94) gecomponeerd hebben onder invloed en naar het voorbeeld van de Impromptus, op. 7, uit 1822, van Jan Václav Voříšek en deze van Heinrich Marschner (1795-1861).

Schuberts magnifieke 8 Impromptus uit 1827, waren karakterstukken. Vol rijke lyriek, waren ze weliswaar veel meer dan kleine toevalligheden “à l’improviste”, zoals de

titel liet vermoeden. De Impromptus, gecomponeerd tijdens een vakantie in Graz, werden gepubliceerd in twee sets van elk vier Impromptus. De eerste twee stukken van de eerste set werden in 1827 tijdens het leven van de componist, door Haslinger in Wenen gepubliceerd als op. 90. De derde en vierde van de eerste set werden gepubliceerd in 1857. De tweede set werd in 1839 postuum gepubliceerd als op. 142, met een opdracht toegevoegd door de uitgever, aan Franz Liszt. De twee sets zijn nu gecatalogiseerd als respectievelijk D. 899 en D. 935. Ze worden terecht beschouwd als één van de belangrijkste voorbeelden van het fijn en populair Biedermeier genre in het Wenen van de vroege 19de eeuw. Fauré: 15 facts about the Great Composer - Classic FM

De pianomuziek van Fauré bestaat o.a. uit 3 "Romances sans paroles" op. 17 (uit ca. 1863), 13 Nocturnes (1875-1921) en 13 Barcarolles (1881-1913), 5 Impromptu's (1881-1910), 4 Valses-Caprices (1882-1894), Dolly (1893-1896) (suite), georkestreerd door Henri Rabaud, Thema & variaties in cis-klein, op. 73 (1895), 8 Pièces brèves (1899-1902) en 9 Préludes (1909-1910). Gabriel Fauré (1845-1924) componeerde Mélodies, kamermuziek, orkestwerken en koorwerken. Sommige van zijn pianocomposities, gecomponeerd tussen 1860 en 1920, behoren tot zijn bekendste werken. Zijn belangrijkste pianowerken zijn de nocturnes, barcarolles, impromptu's en de valsés-caprices. Deze werden gecomponeerd in verschillende decennia en tonen Fauré's stijlevolutie, van eenvoudige en jeugdige charme, over de introspectie van de turbulente periode in het midden van zijn leven, tot zijn laatste raadselachtige stijl. Andere opmerkelijke pianostukken, waaronder kortere werken of compilaties zijn de "Romances sans paroles", de Ballade in Fis, de Mazurka in Si bémol, Thema en Variaties in C en de acht "Pièces brèves". Voor pianoduo componeerde Fauré de "Dolly Suite" en samen met zijn vriend en oud-leerling André Messager, de uitbundige parodie op Wagner "Souvenir de Bayreuth". Het merendeel van de pianomuziek is moeilijk om spelen, maar is zelden uitgesproken virtuoos. De componist hield eerder van klassieke en sobere terughoudendheid.

De enkelpedaalharp is een harp waarbij men elke noot afzonderlijk door een pedaal kan verhogen of verlagen. Het instrument telt zevenendertig snaren en zeven pedalen, waarmee de zeven noten van de toonladder kunnen worden gespeeld. Net zoals de dubbelpedaalharp heeft ook deze harp zeven pedalen, maar elke pedaal kan hier slechts in twee verschillende standen worden gezet. Bij de dubbelpedaalharp, in drie. Door pedalen te gebruiken kon de speler meer gecompliceerde harmonieën en chromatische melodieën spelen. Louis XV Special - Premium Harps - Lyon & Healy Harps

Het instrument werd in 1720 uitgevonden in Duitsland door Celestin Hochbrucker. Zijn (single-action) pedaalharp werd vervolgens verbeterd door Georges Cousineau, en in 1792, door Sébastien Érard. Omstreeks 1780 verving Georges Cousineau nl. de haakjes bovenaan de snaren door pennetjes om ervoor te zorgen dat de as van de snaar niet meer zou verschuiven en het akkoord langer kon worden aangehouden. In 1728 werd zo'n harp aangeboden aan keizer Karel VI en ten tijde van zijn dochter keizerin Maria Theresa (sinds 1740), veroverde dit instrument Wenen en andere Europese centra. Toen haar dochter, Marie-Antoinette, in 1770 naar Parijs ging, had ze een dergelijke harp bij zich.

De dubbelpedaalharp daarentegen, is de verbeterde vorm van de enkelpedaalharp. Hierop kan met pedalen elke noot met een halve toon worden verlaagd of verhoogd door de pedaal naar boven of beneden te verzetten. Dit type harp werd in 1810 door de Franse harpbouwer Sébastien Érard uitgevonden om de harp aan te passen aan de modulerende muziek zonder dat er een extra rij snaren moest worden aangebracht, zoals bij de chromatische harp. De dubbelpedaalharp is doorgaans de meest bespeelde harp voor gevorderde harpisten (vaak beginnen harpisten met een

goedkopere Keltische harp). In praktisch alle grotere symfonische orkesten is deze harp terug te vinden.

Op het programma staat werk van o.a. Gabriel Pierné (1863-1937), Francois Couperin (1668-1733), Jean Cras (1879-1932), Jean Philippe Rameau (1683-1764), Paul Hindemith (1895-1963), Joaquin Rodrigo (1901-1999), Reinhold Glière (1875-1956), Joseph Guy Ropartz (1864-1955), Domenico Scarlatti (1685-1757), Nino Rota (1911-1979), Albert Roussel (1869-1937) en Gabriel Fauré (1845-1924).

Sarah O'Brien studeerde aan het Conservatoire de Musique de Genève bij Catherine Eisenhoffer en sloot haar studie af met een premier prix de virtuosité in 1991. Verdere studies deed ze bij Pierre Jamet, Parijs en Susann McDonald, Indiana University, School of Music, Bloomington, VS. Ze was prijswinnaar van het Concours d'execution musicale (CIEM) Genève in 1997, 1991-1994 winnaar van de studiebeurs van de Ernst Goehner Stiftung Zürich, 1988-1998 harpiste van het Sabeth Trio Basel en winnaar van de Zwitserse kamermuziekwedstrijd Migros. Een aantal internationaal bekende componisten, zoals Kaija Saariaho, Nicolaus A. Huber, Rudolf Kelterborn en Walter Feldmann hebben werken aan het Trio opgedragen. Haar positie als eerste harpiste van twee van 's werelds meest gerenommeerde orkesten, heeft haar geleid op tournees door Europa, Azië en de VS en concerten in de beroemdste zalen ter wereld.

Sarah O'Brien harp is een buitengewoon veelzijdige harpiste die bewijst dat de harp zich niet langer laat beperken tot een smal romantisch kader, maar een eigen stem heeft, van barok tot hedendaagse muziek. Sarah O'Brien is al meer dan 20 jaar soloharpiste bij het Koninklijk Concertgebouworkest Amsterdam en de Münchner Philharmoniker. In 2014 besloot ze haar werk te concentreren op haar lesgeven en meer tijd te besteden aan haar studenten. Ze is professor harp aan de University of Arts Zurich en de University of Music, Bazel. Haar studenten zijn prijswinnaars van internationale concoursen en winnaars van orkestposities. Voor haar posities in Zwitserland was Sarah O'Brien naast haar werk in het orkest professor aan het Mozarteum Salzburg en de Muziek Hogeschool in Rotterdam. Ze doceerde als gastprofessor aan de Muziekuniversiteiten van München en Amsterdam, de Sibelius Academy Helsinki, de Juillard School New York en de zomercursussen in Montepulciano, Italië. Ze is jurylid bij internationale concoursen en orkestaudities.

